

Dissertatio medica inauguralis, De phthisi scrofulosa pulmonum : quam, annuente summo numine, ex auctoritate reverendi admodum viri, D. Gulielmi Robertson, S.T.P. Academiae Edinburgenae Praefecti, nec non amplissimi senatus academici consensu, et nobilissimae Facultatis Medicae decreto, pro gradu doctoris, summisque in medicina honoribus ac privilegiis rite et legitime consequendis, eruditorum examini subijcit Joannes Humberston, Cambro-Britannus. Societ. Reg. Phys. s. h. Ad diem 24. Junii, hora locoque solitis.

Contributors

Humberstone, John.
University of Bristol. Library

Publication/Creation

Edinburgi : Excudebat Adamus Neill cum sociis, 1793.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/avtqe5kn>

Provider

Special Collections of the University of Bristol Library

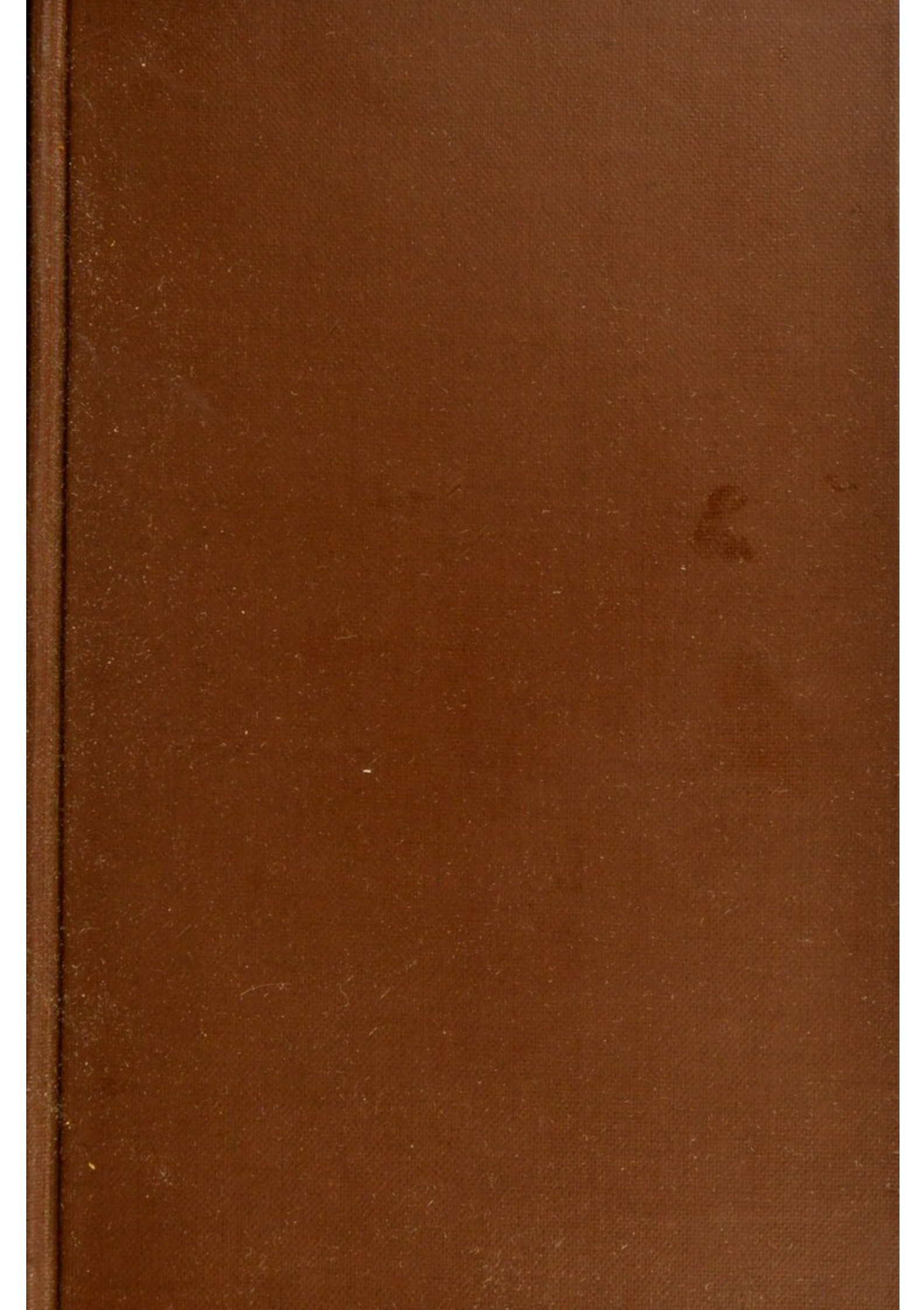
License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by University of Bristol Library. The original may be consulted at University of Bristol Library. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

**wellcome
collection**

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

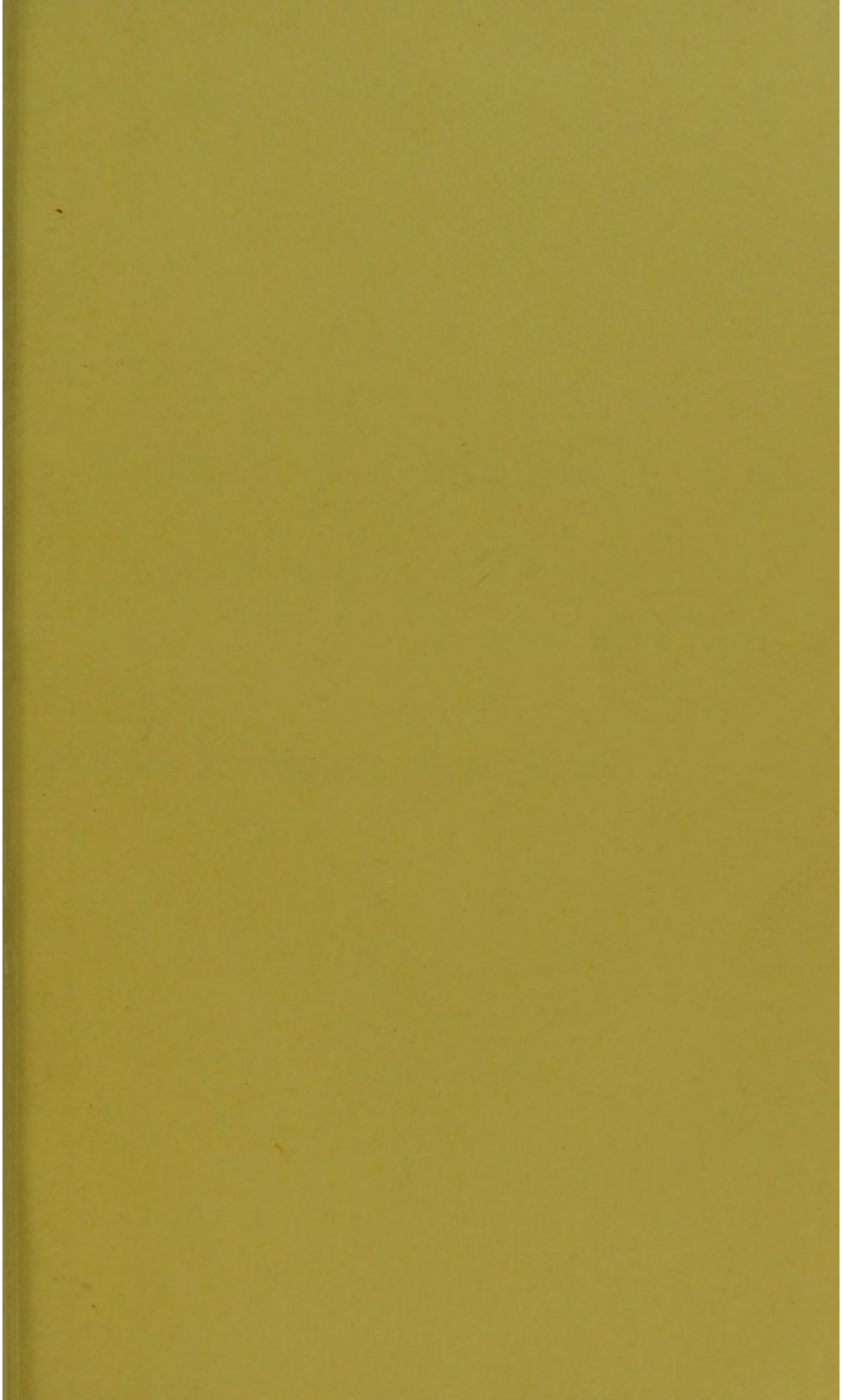
1512935470

UNIVERSITY OF BRISTOL

MEDICAL
LIBRARY

Restr. Med. 18

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

Phthisi Scrofulosa Pulmonum.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
PHILIP BRADSHAW
D. CLAUDE MONTGOMERY
DISSERTATION IN MEDICINE

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHILIP BRADSHAW
D. CLAUDE MONTGOMERY
DISSERTATION IN MEDICINE

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,

DE

Phthisi Scrofulosa Pulmonum ;

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S.T.P.

ACADEMIAE EDINBURGENAE PRAEFECTI;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,

Et nobilissimae FACULTATIS MEDICAE decreto;

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS ;

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

JOANNES HUMBERSTON,

CAMBRO-BRITANNUS,

SOCIET. REG. PHYS. S. H.

Non est in Medico semper relevetur ut aeger ;

Interdum docta plus valet arte Malum.

OVID.

Ad diem 24. Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:

EXCUDEBAT ADAMUS NEILL CUM SOCIIS.

=====
M DCC XCIII.

THE HISTORY OF THE
CITY OF BOSTON

FROM THE FIRST SETTLEMENT TO THE PRESENT TIME

BY
NATHAN OSGOOD

IN TWO VOLUMES

VOLUME I

FROM 1630 TO 1700

BOSTON: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1856.

NEW-YORK: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1856.

PHILADELPHIA: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1856.

CHICAGO: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1856.

ST. LOUIS: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1856.

INDIANAPOLIS: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1856.

CINCINNATI: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1856.

CLEVELAND: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1856.

COLUMBUS: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1856.

DAYTON: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1856.

DETROIT: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1856.

INDIANAPOLIS: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1856.

ST. LOUIS: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1856.

CHICAGO: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1856.

INDIANAPOLIS: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1856.

CINCINNATI: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1856.

CLEVELAND: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1856.

COLUMBUS: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1856.

DAYTON: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1856.

DETROIT: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1856.

FOSTER CUNLIFFE,

Equiti Baronetto,

de ACTON PARK,

in Comitatu DENBIGH,

Benevolentia

et

Morum Probitate

conspicuo,

Hæc Studiorum Primitias

facras esse vult

AUCTOR.

FOSTER COUNTY

John Brown

of Adams

of Adams

of Adams

of Adams

of Adams

DISSERTATIO MEDICA

I N A U G U R A L I S,

D E

Phthisi Scrofulosa Pulmonum.

INTER varios morbos quibus affligitur genus humanum, funestior non extat alius, quam is, ad quem dissertatio nostra respicit. In eo, varia occurrunt symptomata, non solum effectibus primum in corpus editis molesta, sed quae, ob sequelam, omnino sunt timenda; quippe quae, aegrum vel cito proripere fato, vel lento morbo conficere possunt.

A

Phthisis,

Phthifis,

—————“ Labes qua faevior usquam
“ Nulla fuit, nulla unquam aliis spectabitur annis.”
flore aetatis mortalibus obrepens, fanitatem
tacito, fed certo subruit pede, dum luxuriantem
animo, et vigente corpore, talis parum forfan
expectaretur hostis.

Structura hominis perfecta, curam, quam
ei intendit summus rerum opifex, ordinemque,
quo varii in corpore motus perficiuntur, per-
pendens sibi fingeret aliquis, machinam ani-
malem, “ arte prorsus divina fabricatam,”
ad fanitatem perfectam, praesertim florente
juventa, fruendam, et conservandam, quam
maxime esse idoneam. Et, si quidem homi-
nes naturae legibus eadem obtemperant ala-
critate, qua, voluptatis illecebras captant, ex
aliqua parte saltem, se ita haberet res. Oecono-
mia vero animalis, a viribus ipsis, quibus ad
varia opera fungenda idonea redditur, certas
mutationes patitur, quae, citius aut serius, eam

in

in pristina elementa, ex necessitudine resolvunt.

Luxus nocentes, ad quos persequendos se Indies accingunt plerique, mutationes eas, quas, sanitatem corporis respiciens Natura expleri jussit, non solum inordinatas reddunt, sed etiam morbos in corpore gignunt, qui, paulatim sanitatem minuendo, ante diem ad fatum homines perducere possunt, ad quod, pro Naturae legibus, eos semper vergere videmus.

Vitae genus, quod homo degit, ad corporis proclivitatem in morbos incidendi adaugendam, vel ad vires ejus in his repellendis corroborandas, multum conferre, fatis notum est; nec in ullo forsan exemplo, clarius conspicitur hoc, quam in morbo, de quo hic agitur. Attentione enim ad vitae genus debita, multas Phthiseos causas, aliquatenus saltem, si non ex toto, vitare possemus, ut postea fusius dicetur. At nunc, ad causas varias, quae vel
proclivitatem

proclivitatem ad Phthifin faciunt, vel in corpore opportuno facto, eam excitare poffunt, enumerandas, fine mora memet aggredior.

CAUSAE REMOTAE.

Hae, ut loqui folent medici, in Praedisponentes, et Excitantes dividuntur.

Ad praedisponentes, quae, certum ftatum inducendo, corpus actioni excitantium opportunum reddunt, imprimis noftrum attendemus animum.

Causae quae ad Phthifin proclivitatem faciunt, ad capita fequentia reduci poffunt; fcilicet, ad *Temperamentum certum*,—ad *Formam*,—*Aetatem*,—vel *Anni Tempeftatem*.

Ad *Temperamentum*.—Nonnullos videre licet homines, qui temperamento certo, et conftitutione

tutione corporis gaudent, singularibus dignoscenda signis.

In his depingendis, nitidior, vel magis concinno sermone uti non possumus, eo, quem adhibuit eruditus GREGORIUS, de hac re differens: “ Temperamentum sanguineum,” ait ille, “ dignoscitur, constitutione corporis plenior, compagine molliore, cute delicata, tenui, molli, calida, venis magnis, conspicuis, caeruleis, eximio vultus colore, capillis rufis, aut flavis, aliquando nonnihil fuscis. Homines tali constitutione praediti, praeter ordinem sentientes et irritabiles observantur, et pulsus habent solito frequentiores, et sanguinis motum liberum, et secretiones et excretiones fere copiosas, raro obstructas, et animum plerumque hilarem et laetum, aliquando levem: nam animi, non fecus ac corporis varietates, a Temperamento saepe pendent*.” Affectio-

nes

* Vid. GREG. *Conspect. Med. Theoret. tom. secund.*

6 DE PHTHISI SCROFULOSA

nes scrofulosas, et phthificas, cum hoc temperamento se maxime confociare, satis docet experientia.

Ad Formam.—Thorax minus capax, humeri prominentes, et costae depressae, ad homines ad Phthisin procliviores reddendos, multum, ut observatur, conferunt. Talis enim structura, ne libero per pulmones fluxu vehatur sanguis, cavet; unde pulmones, caeteris paribus, nimio distensi sanguine, et nonnihil plethorici evadunt; quod, Haemorrhagiis, vel obstructionibus, quae, quantum ad Phthisin movendam faciunt, mox dicetur, originem praebere potest.

Ad Aetatem.—Cum intra annum decimum quintum, et trigesimum quintum, hunc morbum in plerisque exemplis accedere, plurimis confirmatur observationibus, inter causas ei faventes, haud immerito recensetur haec.

CULLENUS

CULLENUS celeberrimus quidem, exempla nonnulla verae Phthifeos in impuberibus, se vidisse memorat; sed talia rarissima esse notantur; et, ut unum vel alterum hujus exemplum, opinionem multa experientia validam subverteret, minime aequum foret.

Ad Anni Tempestatem.—Ineunte vere, vel finem autumni versus, praecipue adoritur hic morbus. Vicissitudines nimirum, quae tunc, tam frequenter se ostendunt, corpus jam tenerum male afficiunt, et mutationes inducunt, quae, causas alias concurrentes, postea memorandas, efficaciores reddunt, et sic morbo corpus opportunum facere possunt.

Causis jam enumeratis, alia adhuc addenda restat, quae ad Phthifin proclivitatem maxime efficit; scilicet,

Labes quaedam haereditaria scrofulosa.
Haec a parentibus, cum posteris communicata, corpori inhaeret, et medicorum fere omnium

nium consensu, Phthiseos ortui maxime favet. Talem corpori inesse labem, ex hoc probabilius redditur, quod Phthifis, non secus ac scrofula, eos, qui eodem temperamento, et forma eadem praediti sunt, praecipue invadit; et, quod Phthifis imprimis eos aggreditur, qui stirpe scrofulosa orti sunt, vel eos, quorum parentes, vel horum etiam majores, struma laboraverunt.

Ab hac re parum attente considerata, vel prorsus forsan incognita, [opinionem, Phthifin nonnunquam causas fortuitas agnoscere, nulla labe haereditaria praegressa, profluxisse, verisimile videtur. Quod, ni multum fallor, vix evenire potest.

Nonnunquam in corpore latuit labes haec, nec, quibus certo detegi posset, ulla dedit signa. Sed, quamvis externis vix se protulit notis, interna depascens crescit, rerum intus mutat faciem, et ferius aut citius, morbos inducere potest; quod, sectiones fati monstrant.

Incifis

Incisis enim tabidorum cadaveribus, eos tabe mesenterica simul laborasse apparuit. In aliis autem exemplis, in iis qui Phthisi laborant, tumores externi, manifeste scrofulosi, observari possunt; quae omnia nexum Phthisin inter et scrofulam satis probant.

Cum Phthisis per totam grassans domum, varios ejusdem stirpis eodem tempore saepe tentet, eam idcirco a contagione ortum duxisse, male quamvis, suspicati sunt nonnulli: A tabe haereditaria haec certe pendet; et causis praedisponentibus rite perpensis, morbum haereditarium esse intellectu parum difficile videtur. Cum enim parentem unum vel alteram plerumque forma externa proles referant, quo minus structuram similem internam habeant, nil obstare videtur; ideoque, eos constitutionibus, et morbis iisdem fere ac parentes affici, nil mirum est; enim, ut ait GREGORIUS celebris, “Sanus, sanam prolem, morbosus, morbosam gignit.”

B

Praeterea

Praeterea, Phthifin non nifi habitus certos invadere, multa docet experientia. Contagioni autem graffanti, tum fortes, tum debiles corpora obnoxia habent. Phthifis vero, eos qui compaginis funt mollioris, folos fere aggreffitur. Quinetiam, morbi contagiofi, utrum felici, an infauflo terminentur eventu, brevi fpatio plerumque, curfum fuum explere folent.

Phthifis è contrario, a fex menfibus ad annum unum, vel alterum ufque, protrahi faepe confuevit. Quae omnia, ut hunc morbum pro contagiofo habeamus, manifefiffime ventant.

CAUSAE EXCITANTES.

Ad caufas excitantes jam pervenimus, vel eas, quae in corpore opportuno faflo morbum cient. Hujufcemodi funt, *Haemoptifis*,—*Catarrhus*,—*Afthma*,—*Pneumonia*,—*Corpora Calcaria*,

caria,—Positurae Corporis nonnullae,—Fasciae Thoracem nimis arcte constringentes,—et Tubercula.

Haemoptysis.—A pubertate ad annum trigessimum quintum aut circiter, adoriri solet haec. Sed plerumque adolescentes ad acmen appropinquantes tentat. Plethora arteriarum corporis incremento maxime accommodata, tunc temporis praecipue locum habet; et vasa, ad ultimam fere magnitudinem, distendi videntur. Inter impetum vasa distendentem, et eorum renixum, aequatis viribus, aequilibrium inter aortae circulum et arteriam pulmonalem orietur. Ideoque, si circulus aortae, a quavis causa, vim justo majorem sibi acquirat, talem mutationem pulmones maxime affecturam, et in iis effusiones variis modis progenituram, constat.

Ad hoc quoque, magnopere confert prava thoracis conformatio. Pectoris enim capacitate,

tate hoc modo imminuta, vim multam, a sanguine influente, pulmonibus arctius compressis illatam iri, necessario eveniet; et ab impetu sanguinis in pulmonum vasa irruentis, horum extremitates adeo dilatari possunt, ut sanguis ab iis effundi, et sic Haemoptysis generari queat.

In plurimis autem Haemoptyses exemplis, suspicanda est vasorum ruptura. Ex hac, ulcus, puris formatio, et pulmonum demum consumptio oriri periclitantur. Haec omnia, quando ad Phthisin suspicatur adeste proclivitas, semper metuenda sunt.

Caeterum, Haemoptoën puram idiopathicam ad hanc movendam parum valere, omnes pro concessio habent.

Catarrhus.—Inter causas hujus morbi hic frequenter recensetur.

Anni tempestates, quibus invadere solet Phthisis, homines quam maxime Catarrho
obnoxios

obnoxios efficiunt ; et, qui phthifici sunt habitûs, a subitis frigoris et caloris vicissitudinibus, quae tunc temporis invalescunt, multum afficiuntur. Tussis autem, quacum confociatur Catarrhus, talibus praecipue timenda est ; quippe quae, pulmones saepius agitando, et irritando, tuberculorum formationi favere, et sic Phthisin gignere possit.

Asthma.—Hoc, non nisi pari modo, et in talibus constitutionibus, ad morbum suscitandum conferre videtur.

Pneumonia.—Haec quoque Phthisin progenuisse fertur. Sed, nisi labes praegressa fuerit haereditaria, eam ad hoc efficiendum sufficere vix apparet.

Corpora Calcaria.—Exempla nonnulla Phthiseos ab auctoribus enarrantur, in quibus

bus adfuit materiae calcariae cum sanguine vel muco rejectio frequens.

Hujusmodi exempla se tria vidisse memorat CULLENUS celebris.

Et SAUVAGESIUS clarus, de Phthiseos causis differens, concreta talia hisce depingit verbis :

“ On connoit cette espece de la Phthisie, aux
 “ calculs rudes, secs, de grosseur d’une lentille,
 “ que le malade rend avec une toux seche,
 “ aussi bien qu’aux douleurs aiguës qu’il sent
 “ dans la poitrine, aux qu’elles succedent
 “ quelque fois des crachats sanguinolens*.”

Virus exanthematicum, quale in Variola, Rubeola, &c. generatur, ad pulmones delatum, Phthisin movisse fertur. Hanc autem Rubeolam saepius excipere notatur ; et, quin a tussi singulari violenta, quacum fere semper semet consociare rubeola observatur, et ab inflammatione pulmonum huic saepe superveniente, Phthisis possit oriri, saltem in iis qui
 ad

* Vid. Sauv. Oeuv. Compl. tom. 9. p. 73.

ad eandem proclives sunt, vix ullam dubitationem recipere posse videtur.

Virus syphiliticum, in scriptis medicorum, inter Phthiseos causas recensetur. Quin hoc vero solum, etiam in ullis hominibus, morbum gignere possit, nonnihil anceps videtur.

Innumera enim se ostendunt exempla lue sub omni forma laborantium, in quibus pulmones affectos esse minime notatur. Morbum, in iis casibus in quibus subsecutus est, mercurii effectibus qui lue debellandae adhibetur, et singulari aegrorum constitutioni, rectius tribui posse verisimile videtur. Et, quin hujusmodi remedium, ob irritationem quam corpori infert, et debilitatem quam constanter progignit, iis, qui ad Phthisin proclives sunt, inimicissimum sit, vel etiam hunc morbum lethalem in iis movere valeat, vix est cur dubitemus.

Positurae

Positurae Corporis.—Hae, quibus uti solent factores, futores, &c. thoracem constringendo, corpori toti, pulmonibus praecipue vero, multum nocere possunt.

Fasciae, &c.—Ab iis quae jam dicta sunt, quanta mala a thorace male conformato provenire possint, quantumque noceat pessimus iste mos pectus et abdomen arcte constringendi, quo uti solent mulierculae, ut junceae videantur, fatis intelligetur.

Contra eum olim invehebantur, et adhuc rite invehuntur medici omnes. Praecipue autem ab eo abstinere monentur, quae labe scrofulosa laborant; in iis enim, ab hoc more inepto talis corpori inferri periclitatur injuria, qualis, multis malis, immo Phthisi ipsi januam aperire potest.

Tubercula.—Inter varias Phthiseos causas frequentior nulla recensetur, quam tubercula.

bercula. Cadaveribus eorum qui Phthifi succubuerunt incisus, tumores plures, glandulas induratas referentes, diversae magnitudinis, per varias pulmonum partes dispersi, conspiciuntur. Incisione facta, albidi, cartilaginosi, et textura molles esse reperiuntur.

In maturioribus, foramina parva, quasi acicularum puncturis effecta deteguntur, in cava parva, quae pus continent, desinentia. In ima quoque horum parte foramen aliud apparet; quo inspecto, minores adhuc notantur cavitates, quae, pressura illis adhibita, pure madent. Tubercula minora, nec cavitatem ullam habere, nec pus continere videntur.

Tumores hi aliquamdiu inertes manent; tandem vero inflammatione corripuntur, et in abscessus, seu vomicas convertuntur. Hae denique rumpuntur, unde oritur ulcus, et expectoratio purulenta suppeditatur. Ulcera haec, pus malae indolis plerumque effundunt; et acrimonia insigni, ut videtur, praedi-

ta, remediis cedere recufant. Sed contra, latius latiusque ferpentia, partes depafcunt vicinas, et tandem ad mortem confectum perducunt aegrum.

DEFINITIO MORBI.

“ Corporis emaciatio et debilitas, cum tuffi,
 “ febre hectica, et plerumque expectoratione
 “ purulenta *.”

HISTORIA MORBI.

Tempore verno, vel finem autumnii verfus, ingruit hic morbus; et homines intra annum decimum quintum, et trigefimum quintum maxime tentat. In duo ftadia dividi potefl; quorum

* Vid. CULLEN. Synopf. Nofolog. tom. fecund.

quorum prius incipientem, alterum confirmatam complectitur Phthisin.

Stadium prius, quod et inflammatorium dicitur, incipit a tussi sicca, initio leni, cum molestiae in pectore sensu, et dolore in quadam thoracis parte; hic in latere sinistro ad costam quintam vel sextam praecipue sentitur. Nonnunquam de dolore sub sternum, qui tussiendo praesertim intenditur, conqueritur aeger. Dyspnoea adest, quae corporis exercitatione, praecipue si valida fuerit, multum augetur. Titillatio in faucibus et ad glottidem percipitur. Hac excitatur tussis, et pauxillum sanguinis floridi, saepe spumosi, praegresso sensu falsitudinis in ore, ejicitur; et non raro, dum maxime urget tussis, accedit vomendi cupiditas, vel vomitus ipse.

Nonnunquam evenit, ut nullum praeter tussim symptomata, in longum tempus molestum sit. Hoc vero pro effectu catarrhi, vix gravi, ab aegro negligitur. Frigoris applicatione,

plicatione, vel aliis causis saepius renovata tussis gravior evadit; et aegrum decumbentem, et frustra somnum invocantem, summam molestiam vexat. Tunc quoque saevit dyspnoea; et pulsus, celer, parvus, debilis, nonnunquam plenus, et duriusculus evadit. Hac rerum mutatione facta, aeger, amici necnon territi, ab arte Hippocratica opem petunt; quae, ferius accersita, nihil levationis promittere, nedum afferre potest.

Morbus, stadio accedente secundo, seu suppuratorio, ingravescit. Tussis, initio sicca, humida nunc evadit, materiam primum viscidam, albidam, vel subflavam rejiciens. Materia denuo coloris subviridis fit vel fusci; inter digitos facile teritur, foetida redditur, et puris malae plerumque indolis speciem prae se fert.

Nunc evidentius, praecipue sub vesperem, designatur febris hectica. Prostratis viribus, languescit aeger, et marcescit. Functiones omnes perturbantur. Alvus fere astricta esse notatur.

Rubor

Rubor circumscriptus insignis in genis se ostendit; rubescunt volae manuum et ardescunt, et magna anxietate opprimi videtur aeger. Symptomata omnia ad noctem mediam usque increscunt, cum, circa caput, collum, et partes superiores erumpente sudore, haec ad horam primam vel secundam matutinam remissionem subeunt, et se nonnihil levatum esse sentit aeger.

In tempus breve vero ei hisce solatiis frui conceditur. Ad horam quintam vel sextam vespertinam, 'accessio enim meridiana, parum plerumque notabilis est,' ingravescit febris; noctem versus multum adaugetur, et pulsu parvo, celeri stipatur. Oriuntur quoque sudores vespertini, et urina, quae per totum morbi decursum solito rubrior fuit, sedimentum furfuraceo lateritium deponit. Sudoribus noctu adauctis, et accedente diarrhoea colliquativa, cito vires convelluntur aegroti. Oculi intra orbitas se retrahentes, margaritas colore referunt.

runt. Fluunt crines. Odoris insignis fœtor nunc incipit sentiri. Facies Hippocratica, vox rauca, unguis extenuatis digitis adunci, pedum et manuum oedemata, pustulae aquosae in variis corporis partibus, aphthae fauces et linguam deturpantes, et insomnia turbata, aegrum ad ultima vitae stadia jam vergere, nimis plane ostendunt. Sputum quod antehac copiose expectoratum fuit, aeger, umbram hominis tantum reddens, nunc vix, vel ne vix quidem, rejicere potest; et ejus suppressione maxime torquetur. Delirium nunc superveniens, paucos dies, vel etiam horas abesse, quin dissolvatur corpus, testatur. Tandem, porrecto telo crudelis instat mors; aegrumque, nuper forsitan meliora expectantem fata, saeva corripens manu, vitam, et spem omnem, ei uno ictu extinguit.

Notatu dignum est, quod in foeminis uterum gerentibus, symptomata phthifica recedere et levari videntur; prole autem in lucem edita,

edita, rursus invadit Phthisis, et cita morte perit miseranda mater.

Mania, in nonnullis exemplis, morbum relevasse, vel etiam omnino amovisse fertur; in aliis autem, hac decedente, symptomata omnia Phthiseos renovata sunt, et aegrum ante diem sustulerunt.

RATIO SYMPTOMATUM.

Tussis sicca, quae primum fere inter symptomata, quae hunc morbum designant, observatur, a tuberculorum formatione, et irritatione ortum ducere videtur; et, frigore applicato, saepe adaugetur.

Dyspnoea ab actione quadam insolita pulmonibus illata, dum formantur tubercula, et a congestione fluidorum in pulmonibus facta, et ab obstructionibus eorundem pendere potest.

Dolor

Dolor in pectore ab iisdem causis provenire videtur.

Sanguinis sputum a ruptura vasorum maxime oritur.

Corporis debilitas et emaciatio ab obstructionibus pulmonum, et prava cibi assimilatione deduci possunt; et sudoribus qui accedunt, multum adaugentur. Obstructiones quoque glandularum mesenterii, quae in tabidis locum habere memorantur, ad hoc haud dubie nonnihil conferunt.

Expectoratio purulenta a vomicarum ruptura, et ulceris formatione profluit; et si sanguine tincta fuerit materia ejecta, vasa quaedam erosa esse argumento est.

Febris Hæctica.—Hanc febrem, semper ab absorptione puris, ex ulcere vel abscessu, in aliqua corporis parte pendere nonnulli putaverunt medici. Quin nonnullis in exemplis, ex puris in quadam corporis parte formatio-

ne haec oriatur, non est dubitandum. Sed rem ita se constanter habere, minime patet.

Febrem enim veram hecticam, cum diabete semet conjungere, in praelectionibus suis docet GREGORIUS eruditus. Et ei quoque assentitur clarissimus HOME*. In hoc morbo suppurationis minime suspicari potest. Praeterea, febris hectica, quae Phthisin comitari solet, in stadio primo, antequam pus formari videtur, invadere notatur.

Ex his igitur, istam febrem alias quam puris absorptionem solam causas agnoscere, concludere licet; et eam in Phthisi, irritationi magnae a tuberculis factae, quae vel inflammantur, vel suppurantur, ex magna parte tribuendam esse, non sine ratione gravissima potest judicari.

Sudores a debilitate et relaxatione ortum ducunt; sanguis enim ob eas, ad extremitates inferiores, languidiore vehitur cursu, dum in

D

partes

* Vid. Princip. Med.

partes superiores fatis adhuc, vel plus iusto etiam impellitur.

Diarrhoeam quoque cum debilitate multum nexûs habere, ex hoc cogi posse videtur, quod per ultima morbi stadia ingruere fere notatur. Phthisi ad extrema jam progrediente, exacerbationes febriles rariores occurrunt; sudores et sputa fere supprimuntur; et fluidis ob debilitatem insignem introrsum repulsis, materia nociva, quae antehac, sudore erumpente, è corpore eliminari solebat, ad intestina dirigitur, et diarrhoeam excitat.

Phthiseos progressum, foeminis uterum gerentibus, ad partum usque retardari, supra dictum est.

Dum mulier gravida est, ut magna fluidorum copia, quò bene nutriatur foetus, ad uterum dirigatur, Provida Natura iussit. Hinc, a pulmonibus avertitur sanguinis cursus; congestiones tolluntur, vel saltem minuuntur, et mala ab iis proficiscentia aliquamdiu depelli videntur.

videntur. Prole autem in lucem suscepta, fluidorum impetus ad uterum brevi cessat. Fluidis ad pulmones iterum directis, symptomata phthifica redeunt, et matrem miserandam ad mortem tandem perducunt.

D I A G N O S I S.

Phaenomenis, quae in phthifi se ostendunt, perspectis, Catarrhus solus morbus, qui eam tantum similitudine refert, ut cum ea confundi possit, esse reperietur. Inter hos morbos tamen, multis in exemplis, discrimina frequentia ad justam diagnosin instituendam nos perducere possunt. Imprimis, ad habitum corporis, et alias causas praedisponentes respicere, et de morbis quibus aeger, vel familia ejus proni sint, se certiore facere debet medicus.

Praeterea, tussis phthifica sicca est, et nullo frigore applicato saepe redit.

Catarrhus

Catarrhus vero, tussi plus minus humida, ab initio usque stipatur, et eum, gravedo, coryza, et infarctûs in pectore sensus, praecedere solent. Mitis quoque fere est hic morbus, et remediis facile cedit. Praecipue autem in diagnosi instituenda, notatu digna est debilitas insignis, quae phthisin ab ingressu etiam nunquam non comitatur; in provectoribus morbi stadiis, nonnihil auxilii forsitan peti potest a materiae expectoratae colore vel conditione. Quae vero hinc concluduntur, ea admodum incerta sunt. Hic vero, emaciatio corporis singularis, halitus insignis foetor, et febris hectica, medicum de re ambigere omnino non patiuntur.

PROGNOSIS.

In plerisque exemplis, infaustum finem habet hic morbus; et in junioribus funestior quam

quam in fenioribus effe obfervatur. Phthifis a tuberculis oriens omnium periculofiffima eft. Et fi febris fudoribus copiofis, et infigni corporis emaciatione ftipata urget; fi, dum fputa omnino fupprimuntur, vel parca et foetida folum redduntur, diarrhoea fupervenit colliquativa, et delirium accellit; tunc quidem, omne timendum eft, nec ulla omnino fanationis fpes fupereft.

RATIO MEDENDI.

Huic morbo autem medendi, tria funt confilia;

Primo, Caufas excitantes tollere.

Secundo, Tuberculorum inflammationi obviam ire, et eadem refolvere conari.

Tertio, Symptomata maxime urgentia lenire.

Cum

Cum causae variae, quae morbum excitant, jam enumeratae sint, ut eas hic loci recenseam, omnino superfluum est; nec ut remedia quae singulae postulant, speciatim proponam, necesse esse videtur. Omnia enim eas spectantia per ea, quae in paginis sequentibus sunt memoranda, satis illustrabuntur.

Quod ad secundum attinet; uberculorum inflammatio praecavetur, et eorum resolutio promovetur sanguinis missionibus, irritatione omni vitanda; et quantum diaetam spectat, victu antiphlogistico utendo. Ad idem propositum quoque tendunt, quaecunque fluida a pulmonibus superficiem versus avertere possunt.

Detractio sanguinis, in inflammatione tuberculorum minuenda, a nonnullis valde laudatur; et quidem magnum commodum polliceri videtur. Sed, ob debilitatem quae Phthisin semper comitatur, ut in ea instituenda, quam cauti sumus, apprime necessarium est.

Nec

Nec, nisi dolor pectoris, dyspnoea, et tussis faeviunt, et pulsus arteriarum pleni, et calor magnus hoc postulant, ad tale remedium confugere debemus.

Irritatio omnis vitanda est, praecipue ea quae sanguinis ad pulmones cursum promovet, ut cantus, exercitatio vehemens, &c.

Alvi astrictio, laxantium idoneorum vel clysmatum mitium ope, sedulo praecaveri debet. Animus quoque aegri, quantum fieri potest, hilarandus est. Aeger, blando, et concoctu facili cibo uti debet. Materia media, ut loquuntur medici, tabescentibus maxime idonea est. Farinacea vegetabilia, ova forbilia, et lac, fatis nutrimenti praebent, nec proclivitate ad inflammationem gignendam nocent; lac diversorum animalium, pro aegri habitu, et vario rerum statu, praecipui solet, vaccarum scilicet, caprarum et asinarum.

Lac caprarum et vaccarum, quod multum nutrimenti supplet, prioribus magis convenit
stadiis,

ftadiis, quando ventriculus virium fatis poffidet, ut hoc bene concoquere poffit. Nonnunquam evenit, ut lac vaccinum ventriculo minime bene fedeat, quod è rejectione materiae coagulatae videre licet. Hoc malum aliquatenus praevenitur, abforbentia lacti addendo, quae ejus proclivitatem ad acozem corrigere poffunt; vel, cum lac purum ventriculum male afficit, ferum ejus, et lac ebutyratum, quae fatis alunt, et corpus refrigerant, et alvum leniter folutam tenent, commode fumi poffunt. In talibus exemplis quoque, lac afinarum multum celebratur.

Potulenta varia aegro parari poffunt. Lac, ex aqua probe dilutum, vel ebutyratum, vel ferum ejus potum idoneum praebet. Vel in horum vicem fubftitui potefl, ex decocto hordeaceo, vel furfuraceo, pauxillo facchari, et limonum fucci, pro aegri guflu, adjecto, potio grata confecta. Fructus varii acefcentes, modo maturi fint, apprime utiles funt; quippe
qui

qui sitim compefcunt, calorem minuunt, et alvum leniter folutam tenent.

Morbo provectiore, quando debilitas praecipue urget, pauxillum carnis vitulorum, vel pullorum gallinaceorum, vel jufculi tenuis, ex his confecti, aegro concedere licet. Vel è piscibus, ut conchyliis, oftreis, cancris, alimentum ei parari poteft. Et modica portio vini, vel cerevifiae Londinenfis bene lupulatae, aegro, prout haec, vel illud, ei magis placuerit, minime neganda.

Medicamenta multa, vel tuberculorum refolutionem promovendi, vel ulcera in pulmonibus fanandi confilio, propofuerunt medici. Ex his, praecipua funt, Mercurius, Myrrha, Cortex Peruvianus, et Cicuta.

Ab ingeniofo GILCHRIST in hoc morbo multum laudantur pilulae mercuriales. Alii vero, experientia docti, mercurii ufum parum probant. Ob vim ftimulatricem, eum phthificis inimicum fore, verifimile videtur. Et

E

eum,

eum, multis in exemplis, in quibus ipse praescriptum vidit, non solum non profuisse, sed plane nocuisse, testatur CULLENUS celeberrimus.

Myrrha, in Phthisi, a nonnullis multum laudata fuit. Dosibus, granum dimidium continentibus, bis vel ter Indies detur. Effectus ejus tamen, votis nostris non semper respondent.

Cortex Peruvianus in hoc morbo saepe praecipitur. Et, si vires ejus corroborantes respiceret, eum, ad debilitatem, quae in Phthisi se ostendit, tollendam, et febrem arcendam, multum facere posse, conjiceret aliquis. Quamvis vero, nonnullis in exemplis, symptomata, in tempus, leniora reddere videtur, brevi tamen, redit morbus, et aegrum tandem consumit.

Cicutam tumores scrofulosos resolvendi, et ulcera mali moris sanandi causa, externe applicatam, cum beneficio saepe praecipitur, docet experientia. Hinc, in Phthisi, ab ejus usu
aliquid

aliquid boni faltem fperare licet. Cautè admodum ad eam confugi debet; ab ejus ufu imprudente enim magna mala provenire poffunt.

Ad refolvenda vero tubercula, praecipue conferre videntur ea, quae, fluida fuperficiem verfus a pulmonibus avertunt. Hoc confilio praefcribi folent medicamenta vomitoria. Quo magnis dofibus adminiftrantur, minime fuadendum. Sed, fi ita fumantur, ut naufeam folam, vel vomitionem, in unam vel alteram vicem, ciere poffint, magnum commodum adferre faepe invenientur.

Emetica mitiora, ut ipecacuanha, &c. huic confilio optime respondent. Haec medicamenta hoc commodi quoque habent, quod materiam acidam, indigeftam, è ventriculo expellunt, et infuper, corpus totum leniter agitando, muco vel pure pulmones exonerant, et fic dypfnoeam, et tuffim, relevare poffunt.

Quo

Quo maturius ad emetica decurritur, eo plus proderunt.

Subucula lanca, Phthificis maximo erit beneficio. Corpus enim leni calore fovet; impetum fluidorum constantem ad cutem sustinet, sudorem erumpentem absorbet, nec mardere, nec frigesccre, ut linca, sentitur Et ut tibialibus laneis utantur, semper suaderi debent tabidi.

Exercitatio variorum generum phthificis magna promittit commoda.

Ambulatio et equitatio multum in hoc morbo valent. Ne nimis vehementes sint, vel justo diuturniores adhibenda est cura. Equitationem in omnibus morbi stadiis remedium praestantissimum esse asserit SYDENHAMUS. Tantam vero in ea fiduciam collocandam esse, praxis hodierna minime testatur. Haec sub initium morbi praecipue utilis erit; et horis matutinis, cum febris nonnihil remittit, circumscribi debet. Equitationi ve-

ro, quando ad haemoptysin suspicienda est proclivitas, longe praestabit gestatio in curru, sed praecipue navigatio. Hanc ultimam in Phthisi optimos edidisse effectus, è scriptis medicorum patet. Ab aëris marini puritate, et vaporibus salinis inhalatis, non parvum oriri commodum, a nonnullis censetur. Et certo, si aëris marini puritas, vel ulla alia virtus, ad vitia pulmonum amovenda conferre possit, ab eo bonum oriturum sperare licet, quod, aër marinus, ad respirationis organa, rectà fere, et constanter applicari queat; et hoc modo, haud dubie, commodo fruitur, quod vix ullis aliis remediis contingere potest. Praeterea, ob nauseam et vomitionem, quas movere solet, multum juvare reperietur navigatio.

Corpus, ope fellae pensilis, frequenter agitare, intra paucos annos proxime elapsos, multum laudatum fuit*. Et exempla memoriae produntur, in quibus phthificis, magnum
attulisse

* *Vid. SMITH on Swinging.*

attulisse commodum fertur. Ideoque, ut ad hanc exercitationem decurrant, iis procul dubio suaderi debet.

A coeli mutatione, in Phthifi tractanda, maxima spes, vel morbum ex toto depellendi, saltemve levandi, deduci potest. Hoc praestantissimum esse remedium, Natura ipsa docet. Morbus enim, aestate labente, mitescere notatur. Hinc, a plaga frigida et procellosa, ad regionem temperate calidam, et ferenam itinere facto, aeger, aestate quasi perpetua, placidaque, per plures annos frui potest. Et hoc consilio, ad Galliam Meridionalem, Lusitaniam, Hispaniam, Italiam, vel insulam Madeiram, phthifici migrare solent, et, si ad hoc remedium tempestive confugiantur, saepe cum felicissimo eventu.

Vesicatoria, Fonticuli, et Setacea in hoc morbo, saepe praescribi solent.

Vesicatoria procul dubio ad dolorem pectoris levandum apprime accommodantur, et in
usum

2-49

usum revocari possunt, cum, varias ob causas, sanguinem mittere parum tutum foret.

Alia vero, tametsi nonnunquam profunt, effectibus perquam incerta sunt; et nonnullis aegris, tantum molestiae, et cruciatus inferre solent, ut haudquaquam tolerari queunt. Ideoque, in plerisque exemplis, ea omittere forsan praestabit.

Ad consilium ultimum, demum perventum est; nempe, Symptomata maxime urgentia lenire.

In hoc explendo, in sudores, diarrhoeam et tussim, convertenda est attentio nostra.

Ad sudores compescendos faciunt, potus refrigerantes et acescentes, praecipue ii, quibus aliquid acidi vitriolici adjunctum est. Aër quoque frigidulus, caute ad aegrum aspirare permixtus, prodesse potest.

Diarrhoeae levandae praecipiuntur astringentia; ut gummi Kino, extractum catechu, aquae ferro imbutae. Opium quoque, huic
consilio

consilio apprime inservit. Hic etiam, ob vires antisepticas, fructus acescentes, valde utiles sunt; caute tamen administrari debent.

Praestantissimum vero adversus tussim praesidium est opium, si satis liberaliter adhibeatur. Tussicula ab eo confopitur, et aeger gravissima molestia aliquamdiu liberatur. Ideo, hinc auxilium saepe petatur, opus est; “ et profecto (ut nitidissimis GREGORII verbis
“ utar), in omnibus morbis, quum jam ad ex-
“ tremam ventum est, et instantis mortis indi-
“ cia spem nullam curationis relinquunt,
“ aliquid adhuc solerti medico faciendum
“ superest; erit enim quoddam, in tali miser-
“ rimo et desperato statu, lenire mala quae
“ summovere nequeat, et ἐὺθανάσιον saltem
“ moribundo moliri, siquidem vitam ejus
“ neque conservare possit, neque amplius
“ producere*.”

* Vid. Conspect. Med. Theoret.

F I N I S.

